

Inmiddels is Lodewijk van Male, die Gent zoveel leed toebracht, gestorven en de Franse koning, de wispelturige Karel VI, wil nu korte metten maken met om het even welke vorm van verzet in Vlaanderen.

Ackerman bindt de strijd, een onmogelijke strijd aan doch hij tracht te onderhandelen, vrede te sluiten boven het bloedvergieten. Gent was echter op dat ogenblik een verloren stad : van den Bossche was gevluht naar Engeland, Vlaanderen had ingezien dat Filips de Stoute, opvolger van Lodewijk van Male, geen enkele toegeving meer zou doen.

Wellicht had Ackerman als een Spinola nog tijdig de vlucht kunnen nemen. Hij bleef in zijn geboortestad die hij niet wou verlaten in de pijnlijke dagen die zij doormaakte. Hij betaalde deze trouw met de dood : op 22 juli 1387 werd hij door Walterken, bastaard van de heer van Herzele, vermoord.

Hij was een trouwe dienaar van zijn stad geweest, een held die meer verdiende dan een straatnaam daar waar mensen die enkel op een politieke partijkaart konden bogen, later een standbeeld kregen.

Pierre KLUYSKENS

UITHANGBORDEN TE GENT (Vervolg)

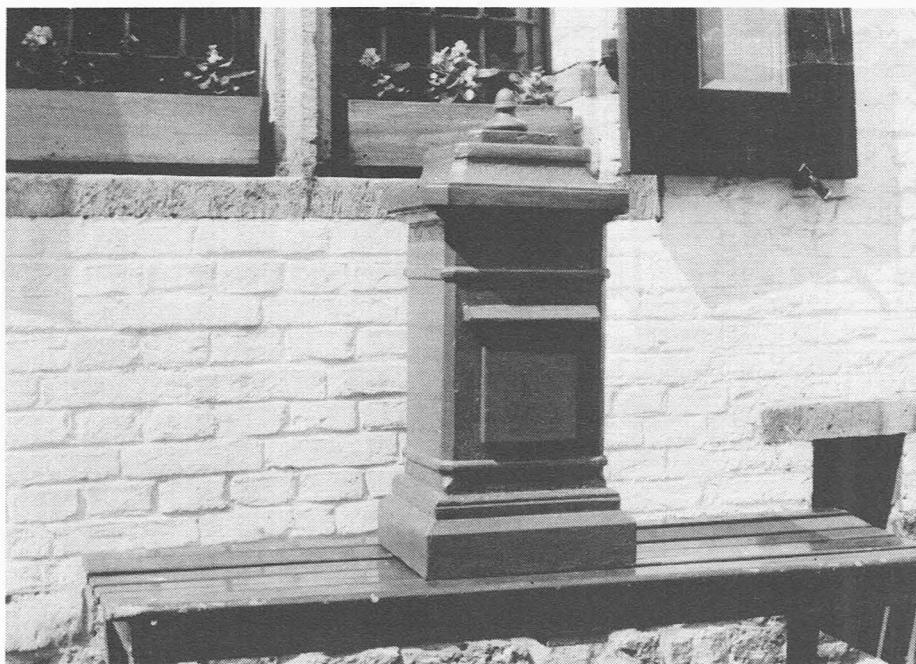
Het uithangteken “In ’t Tonneke” was misschien afkomstig van een vroegere herberg op de Graslei. Onderaan het houten voorwerp, op een verticale as die er doorheen steekt, is een plaatijzeren schildje waarop de naam staat van de herberg en de uitbater. Op het deksel bemerkt men een brouwersmerk. Het “Postje” is een houten roodgeverfde postbus in miniatuur. Tijdens het interbellum zagen we dat teken boven de ingang van een kruidenierszaakje vooraan de Drongensesteenweg uithangen.

“In de Vuurtoren”, “In ’t Waffelhuis” (sic), “De Vlaamsche Brouwerij”, “Dégustation du cacao” (met matroosje), “Cartes Postales de la Zélande” (met vissersgezin) en “Crêmerie” maken deel uit van een reeks uithangborden die in 1913 door schilder René de Cramer werden vervaardigd om in Oud-Vlaanderen tijdens de Wereldtentoonstelling te Gent uit te hangen. Al deze houten borden zijn rechthoekig en beschilderd met een passende afbeelding.

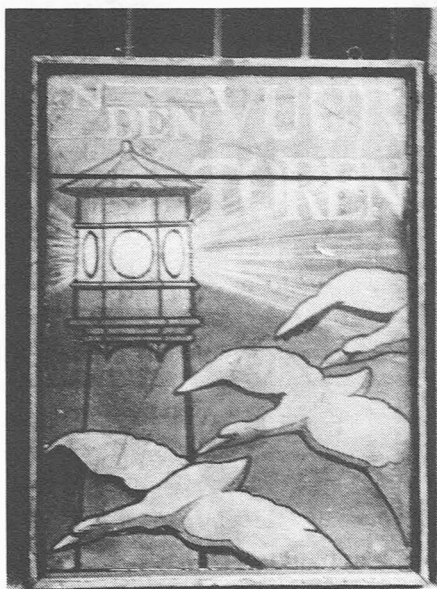
In het *Oudheidkundig Museum der Bijloke* hangt het 17de-eeuws schilderijtje dat zeer waarschijnlijk als uithangbord bij een chirurgijn-barbier dienst deed. Dat satirisch tafereel draagt onderaan volgende tekst : “Komt heer en cnaep tot dat thier vol is. Ick scheer het schaep naer dat de wol is”. Dat werk is een kopie naar David Vinckboons (1576-1629). (44)

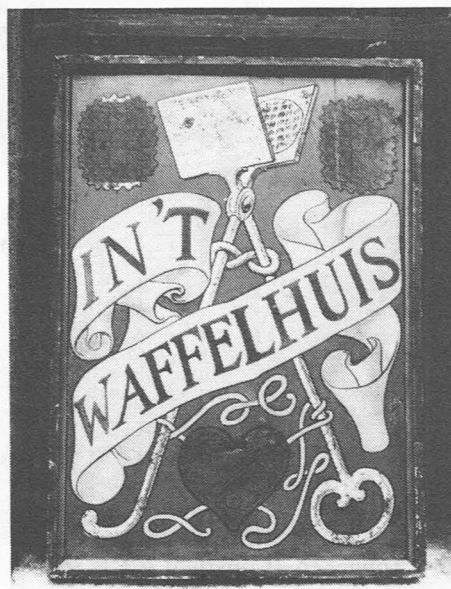
In 't Tonneken. (Copyright A.C.L. Brussel) - Mus. v. Volkskunde, Gent.

Het Postje - Mus. v. Volkskunde, Gent.

In den Vuurtoren -
Mus. v. Volkskunde, Gent.

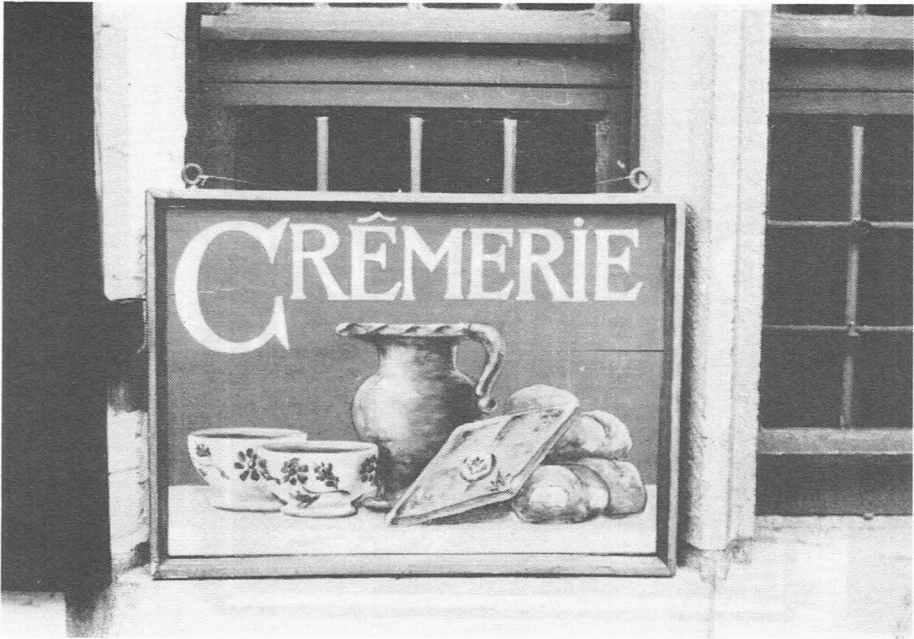
In 't Waffelhuis -
Mus. v. Volkskunde, Gent.

De Vlaamsche Brouwerij - Mus. v. Volkskunde, Gent.

Cartes postales de la Zélande - Mus. v. Volkskunde, Gent.

Crêmerie - Mus. v. Volkskunde, Gent.

Vooraan in de kamer staat, rechts de barbier, een welstellende burger want hij draagt een hoed met pluimen, een mantel met open pelskraag en laarzen. Vóór hem, op een stoel met verscheidene kussens, zit een schaap met een scheerdoek onder de kin. De man staat blijkbaar klaar om het "schaap te scheren" (dus veel te krijgen). Aan de linkerkant bevinden zich twee personen waarmee de barbier een gesprek schijnt te voeren. Aan de muur achteraan hangen de benodigdheden en staan zelfpotten op rekken. Kreeg het schaap hier gebeurlijk chirurgische verzorging waarbij een dokter (?) (links op de voorgrond) assisteerde? Dat zou dan de kundigheid van de barbier onderstrepen!

In het *Serpentstraatje*, waar vroeger een confectiezaak was, heette het : "In de gouden Schaar". Aan de eerste verdieping hing een plaatijzeren, geel geverfde schaar en boven de deur en het uitstalraam was de benaming geschilderd.

Dat Serpentstraatje kreeg zijn naam naar een uithangbord "Het metaelen Serpent" boven de etalage van een winkel op de hoek van voornoemde straat (toen de "Wandelstege") en de Onderstraat. (45)

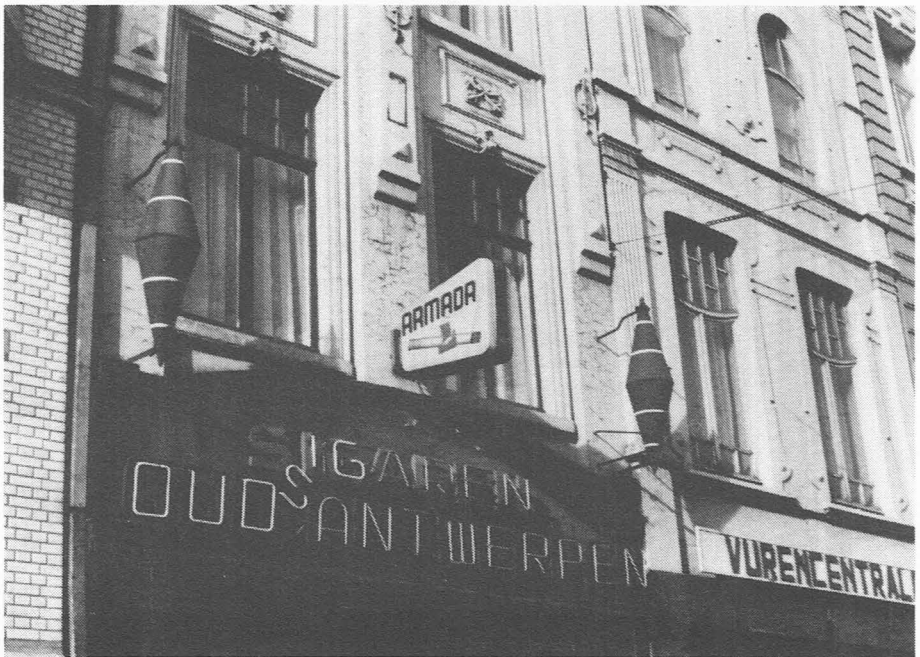
Sinds vele tientallen jaren hingen, aan de gevel van een tabakswinkel in de *Sint-Salvatorstraat* twee verticaal vastgehechte tabaksrollen of karotten. Van hout vervaardigd en rood geverfd, werden dergelijke uithangtekens, evenals indrukwekkende "sigaren" ter herkenning aan soortgelijke winkels uitgehangen. Toen voornoemde zaak ermee stopte, kwam een der karotten

Uithangbord v.e. Barbier. (Foto : Oudh. Mus. Bijloke). Oudheidk. Museum Bijloke.

In de gouden Schaar - Serpentstraat.

Tabaksrollen of -karotten - Sint-Salvatorstraat.

in het Museum voor Volkskunde terecht. De tweede verdween, evenals de metalen klok die tot 1940 in dezelfde straat aan een zeventiende-eeuwse gevel, na de oorlog gesloopt, uithing.

In zijn enorme en gevarieerde verzameling volkskundige voorwerpen bezit Frans Van Bost o.m. een "Indiaan", uithangbord in plaatijzer dat vroeger aan de gevel van een verfwinkel in de *Sint-Jacobsnieuwstraat* hing en een kegelvormig, metalen, "Suikerbrood" dat oorspronkelijk een kruidenierderij aan de hoek van de *Goudstraat* sierde. (46)

Lode HOSTE
(*t vervolgt)

NOTEN

- (44) De Schrijver A. en Van de Velde C., *Catalogus van de Schilderijen, Oudheidkundig Museum Bijloke, Gent*, p. 182-183.
- (45) De Potter F., *Gent van den oudsten tijd tot heden. Geschiedkundige Beschrijving der stad, Gent, 1882-1883 en heruitgave 1901, IV*, p. 24.
- (46) Mededeling van Frans Van Bost, volkskundige-verzamelaar te Gent.

DE GESCHIEDENIS VAN DE VYT-BORLUUTFUNDATIE EN HET LAM GODS (Vervolg)

1640, maart. Mandelso Johann, *Morgenländische Reise-Beschreibung mit Olearii Anmerckung, Schleswig 1658* (2de editie : Hamburg 1668), vertaald dr. A. de Wicquefort, *Voyages publiez après la mort d'illustre voyageur par... A. Olearius, Amsterdam 1727*, blz. 765-784, vermeldde in zijn dagboek het Lam Gods dat geschilderd werd door van Eyck, die de olieverf uitvond.

1640, juni 8. Het dak werd door de brand op 1 juni 1640 sterk geteisterd. De zorg voor de herstelling van het dak in de Vytkapel werd toevertrouwd aan kanunnik P. de Wandele. Daarna werd er een ontwerp opgemaakt voor de aanbesteding en dit in opdracht van Philips Triest, de broer van de bisschop (247).

1640-1641. Tijdens de brand werden ook de glasramen vernield en om die reden hing François Cornelis een zeil voor het venster "vande capelle van Adam ende Eva".